

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna
zł. 12.

N^{ER} 5.

Pojedynczy numer na welino-
wym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 8 STYCZNIA 1851 ROKU.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr na 05 r.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI
7	27 3, 407	+ 0. 6	100	poła: za. średni	pochmurno	w nocy śnieg
7. 12	„ 3, 348	+ 1. 3	71	„ „ słaby	„ „	
8	„ 3, 290	+ 0. 5	99	Połud: ws. słaby	„ „	śnieg.
9	„ 3, 040	- 2. 1	100	„ „ średni	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WARSZAWA 5 STYCZNIA.

DYKTATOR wydał postanowienie tworzące komisję do rozpoznania dowodów o oddaniu pod sąd osób o szpiegostwo i należenie do policyi tajnej obwinionych, i do jej składu powołał: na prezydującego Michała hr. Potockiego, senatora kasztelana; na członków zaś: z izby poselskiej: Jana Turckiego, powiatu płockiego, i Kajetana Kozłowskiego, deputowanego z okręgu płockiego; a z obywateli: Marcellego Tarczewskiego, mecenasa, i Jana Wincentego Bandtkie, pisarza aktowego królestwa, reagenta kancelaryi ziemiańskiej województwa mazowieckiego.

Rada Muncyonalna

Miasta Stołecznego Warszawy.

Oświadczam niniejszem, iż do dnia dzisiejszego słożono dobrowolnie w ratuszu głównym miasta stołecznego Warszawy przeszło

60,000 złp. na formujące się pułki Warszawskie. Sześćdziesięciu starozakonnych, ofiarowało na ten cel dwadzieścia siedem tysięcy, czterysta pięć złotych, w czem jest 20,000 złotych od samych sukcesorów Berka Szmula Snnenberga. Prócz tego wielu szanownych obywateli i obywaterek, składa dary swoje w różnych przedmiotach, jako to: obywatel Frenkel dał 400 łokci sukna karmazynowego Piotrowski, Michał, jeźdźca z koniem, całym rynsztunkiem i trzymiesięcznym żółdem. Pani J. G. miednice srebrna z dwoma lichtarzami, ważaca razem półosmych grzywny. Żona officera Polskiego, obok cukierniczki srebrnej wartości przeszło 200 złotych, składczyła 1st, który rada muncyonalna poczuje za obowiązek podać do wiadomości publicznej.

W Warszawie d. 31 grudnia 1850 roku.

Za wice-prezydenta
Garbiński.

Sekretarz Jlny: G. Jahołkowski.

W niedostatku gotówki, składałam na ołtarzu miłości i miłości srebreną. — Niech to mi nie zbytkowe przyłoży się tą trochę srebra do uzbrojenia męnych obrońców Polski. Kochane siostry Polki! jakbym sobie życzyła bądź dzisiaj ową szczęśliwą Katarzyną, a nasze klejnoty i naczynia srebrne, posłużyłyby już nie do przekupienia wielkiego Wezwra, ale do podźwignienia wielkiego narodu Polskiego, który przez tyle wieków tak świetnie będąc niepodległym, dzisiaj tak szczęśliwie o swą niepodległość zaczyna się dobijać. — W Warszawie dnia 31 grudnia 1830.

W. K. żona oficera polskiego.

Słychać, że wszystkim wojskowym, którzy się odznaczą zaszczytnie w boju, dane będą w nagrodę grunta w dobrach rządowych na własność.

Słychać, że znany Skrebicki, prezes polowej prowijanckiej komisji, miał zostać oddany pod sąd za to, iż się okazało że wojskowe magazyny w Litwie daleko mniej zawierały w sobie, niż w raportach podawał.

Otworzył się w Warszawie związek Dobroczynności Patriotycznej po domach; składa się z obywaterek, które się mają przykładać do umundurowania ubogich ochotników, zapoinagać idących walczyć rycerzy w białą, szarą i t. p. później mieć staranie o znanych sobie żonach i dzieciach pozostałych rycerzy, doglądać chorych i rannych. Prócz robót, składka miesięcznie zł: 6.

Mówią, że dwie siostry, Panny, zaciągają się do Krakusów.

Obywatelka F. B. wydała odezwę do Polek, aby utworzyły pułk Sarmatek; obowiązkiem ich będzie nie walczyć, lecz opatrywać

żołnierzy białą i żywnością, ratować rannych i wstrzymywać (broń Boże) trwożliwych. Ubier Sarmatki ma się składać z sukni amarantowej, płaszcz białego, na głowie konfederatka, a przy boku para pistoletów. Jeden oddział tego pułku noszący żywność będzie konny, drugi z białą w powozach, a trzeci pieszy.

Dnia 31 z. m. jeden z młodych Polaków przybył z Parjża do Warszawy, odbył tę podróż bardzo spiesźnie. Potwierdza wiadomość że wszyscy Francuzi cieszą się z naszego powstania i życzą szczęśliwego powodzenia; zapewnia oraz, że w chwili jego wyjazdu, rząd francuzki wysłał gońca do xęcia Talleyranda z poleceniem, aby ten minister oświadczył dworowi londyńskiemu, iż Francya uznaje niepodległość Polski.

Na niektórych już ukończonych bateriach na Pradze będą zatoczone armaty.

Obywatel Eustachy Grotus złożył dla oyczyzny zł. 15,000.

Xiężna Alexandra Sapieżyna nosząc pomoc odradzającej się oyczyźnie naszej, złożyła ofiarę zł. 60,000. Ta zacna i z uczuć patriotycznych znana dama, przyjaciółka naszego bohatera Kościuszki, oświadczyła także, iż gotowa jest w sprawie narodu cały poświęcić majątek. Przykład tak piękny zapewne znajdzie między Polkami wiele, które go naśladować zechcą.

Słychać, że porobiono przygotowania do wybitcia nowej monety z godłem stosownem do obecnych okoliczności.

Kilkunastu huzarów i dwóch żandarmów pruskich przeszli z końmi i bronią w tych dniach do Polski.

Znowu ponawiają się wieści o zaburzeniach w Petersburgu i Wilnie. W tym ostatniem

mieście zapał za spólną sprawą polską był wielki i widoczny.

Mówią, że W.X. Konstanty Cesarzewi, chciał rozbroić korpus Litewski, ale się sprzeciwił temu dowodzący tymże korpsem Jenerał Rozen. Miało nawet przyjść do bitwy między wojskiem przystanem do rozbrojenia, a mającym być rozbrojonym. — Jenerał Kuruta miał umrzeć.

Słychać także, że zginęło do 12,000 ludzi, to jest 4000 z korpusu Litewskiego, a 7 do 8 tysięcy z korpusu Panlewa, który działał przeciwko niemu. — Jenerał Rozen miał przypiąć białą kokardę z całym korpusem.

J.W. Antoni Rembowski, dawniej prezes trybunału, a teraz deputowany Kaliski, uczynił następujące, godne nasłuchowania oświadczenie. Naprzód: iż wszystkie żony i dzieci, powołanych z dobr jego Szczytnik, do czynnej służby włościan, bierze pod swoją szczególniejszą opiekę, zapewniając im los w czasie nieobecności ich mężów, tak, aby im na niczem nie zbywało. Powtórę: zapewne każdemu powołanemu z dobr jego do służby wojennej, po skończonej kampanii, jeśli haniebnym sposobem szeregów nie opuści i dobre świadectwo dowodczy swego uzyska, oddać na własność, bez żadnego obowiązku robocznego, oprócz 32 zł. rocznego czynszu na znak domini directi, z wyłączeniem prawa propinacy; jedną hubę magdehurską roli. O! ileżby się podniosł duch wojenny włościan naszych, gdyby im wszyscy dziedzice tak pomysłną zapewnił przyszłość!

Pan Szczaniecki powioliczwszy świeżo z Paryża, przywiózł następującą ważną dla nas wiadomość: na pogrzebie P. Beniamina Constant, który się odbył z godną tego wielkiego liberalisty okazałością, pomiędzy innymi wystąpił z pogrzebową mową P. Czapski, nasz

rodak. Osłoniwszy płaszczem nie mógł być poznany, do jakiego należał narodu, lecz po skończonej mowie, zrzuciwszy płaszcz i okazawszy się w narodowym polskim ubiorze, i w czapce czerwonej z białą kokardą, miał obudzić wielki w Francuzach entuzjazm i okrzyki, niech żyją Polacy! Tenże Szczaniecki przywiózł wiadomość: że Francya, w przypadku popierania nadal naszej wojny z Rosyją, przyrzeka nam uroczyste zbrojną interwencyę, (intervention armée), i w tym celu miano wysłać stosownie do xcia Talleyranda posła w Anglii, polecenia, ażeby i Anglią do zabezpieczających niepodległość Polski zamiarów, nakłonił.

Teodor Morawski obywatel wdzstwa Kaliskiego, który za szlachetny sposób myślenia tak wiele cierpiat w czasie zeszłego despotycznego rządu, musiał opuścić oyczynę; d. 10 b. m. pisał z Paryża następujący list: "Do rządu tymczasowego królestwa Polskiego. "Nim znajdę sposobność poświęcenia życia mojego na ołtarzu oyczyzny, spieszę się z oharowaniem połowy własności nieuchomnej na rzecz włościan którzy wezmą się do oręża za wolność i niepodległość krajową. Chwilę jeszcze pobyt mój w Paryżu może być użytecznym krajowi; wkrótce dopełnię najswiętszej dla Polaka powinności, biegnąc bez odetchnienia pod sztandary oyczyste."

Zaconegodaj na zakończenie starożo roku przedstawiou w teatrze narodowym operę *Cecylia Piaseczyńska*. Po ukończeniu sytuacji P. Mejerowa śpiewała na cześć Dyktatora ułożony mazur. Mazur ten tak jest narodowym, tak rzewnym, że wlewając w serce bohateriskie uczucia, mimowolnie do łez pobudza. Liczne oklaski przeszkadzały nawet śpiewowi, który na jednomyślne żądanie został powtórzonym. Śpiewaczka i kompozytor P. Kurpiński wywołaniem słusznie zabaczy-

reni zostali. Jest to dzieło które wraz z mazurkiem Dąbrowskiego i polonezem Kościuszki przejdzie niewątpliwie do najożniejszych potomności i najtrwalszym być może pomnikiem dostojnego Dyktatora. Życzeniem jest powszechnem aby się każde wystawienie mogło odśpiewaniem tego mazura kończyć. Szkoda tylko iż łoża były próżne i sale re-dutowe małą nader liczbę Polek obejmowały, sprawdza się więc zarzut oziębłości czyniony Warszawiankom. Mocno nad tem ubolewano i dla tego każdą damę tańczącą okrywano wznawianemi oklaskami, szczególniej zaś jedną młodą maseczkę, która mimo wyraźnego utrudzenia, ciągle z dziańską młodością pisała. Cześć ci zacna Polko! cześć twej polskiej duszy!

— Listy z Gdańska donoszą, że przed tym portem, krąży dwa statki wojenne angielskie.

— Dywizya jedna jazdy rossyjskiej odebrała rozkaz wyruszenia z za Dniepru ku Polsce. W drodze zjawiła się między tem wojskiem cholera; lecz dowódzca nie chcąc sposobem rossyjskim nic bez rozkazów przedsiębrać, nie wstrzymał poходу, niezaprowadził kwarantany, lecz ruszał dalej, chociaż ludzie po drodze padali. Tak się zbliżył ku Wołyniowi.

*Wyjątek z listu pisanego 22 grudnia r. b.
z Województwa Krakowskiego.*

Krzyczą i mają racją na szpiegów, a je-

dnak między Krakowem i Warszawą listy odpięczętowały, i tylko tyle, że się urzędnicy odmięnili, a ile znam to i subiekta niedoskonalsze do tej funkcji są wybrane, a czy Gaweł czy Paweł mój list czyta, to mnie wszystko jedno, kiedy ja bez zaufania piszę; aż włosy na głowie staig, kiedy się słyzy co się to dzieje.,,

*Wyjątek z listu pisanego z Terespoła
dnia 23 grudnia r. b.*

Wojska rossyjskie ile można pewniać teraz wiadomości, koncentrują się około Białegostoku. Wielki Xiążę ma teraz główną kwaterę w miasteczku Wysokie Litewskie o mil pięć za Brześciem, na trakcie ku Białemustokowi. — Rekrutów w Rossyi bora drugie tyle jak poprzednio nakazano. — Koło Brześcia stoi brygada piechoty pod komendą generała Lewandowskiego. — Artyllerya co stała dawniej, wysłała do Wysokiego. — Słychać, że wojska z Wołynia i artyllerya z Bobrujska są w marszu ku Białemustokowi. — Głoszą także, że korpus litewski ma być cofnięty, a w miejscu jego stanie inne wojsko spodziewane. (Wiadomo z pewnością, iż w Drohiczynie stoi półk litewski konno-piechotów). — Wielki Xiążę ma jechać za dni kilka do Petersburga, a Cesarz spodziewany do Białegostoku. P. Niemcewicz, dziedzica wsi Adamkowa pod Brześciem litewskim, Rossyanie uwięzili w głąb kraju.

DONIESIENIA.

W dniu 11 Stycznia r. b 1831 o godzinie 3 po południu w Krakowie na Kazimierzu w domu pod L. 1024, odbędzie się w drodze egzekucyi sądowej licytacya na wydzierżawienie dochodów dwocletnich z tegoż domu, poczyneliw od dnia 15 stycznia r. b. do tegoż dnia w roku 1833. Warunki do dzierżawy przed rozpoczęciem się licytacyi zapublikowanemi zostaną. Chęć licytowania małący rasona być zaopatrzeni w wadium złp. 360.

W Krakowie dnia 4 stycznia 1831 r.

Teador Jaworski K. S.

Kamienica przy ulicy Stakowskiej pod liczbą 402, jest z wolnej ręki do sprzedania; życzący tej nabydź, uda się do właściciela tej kamienicy tam mieszkającego.